

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali opla-
ni vsaka beseda Din 1.20.

Škof-zlatomašnik, bodi pozdravljen!

Pred 42 leti je bilo. Takrat je lavantinska škofija slavila slično slavo, kot ga slavi letos: petdesetletnico mašništva svojega škofa. Takrat je bil na prestolu lavantinskih škofov neposredni naslednik velikega škofa Slomškega — tridesetletni stari dr. Jakob Maksimilijan Stepišnik. Danes zavzema ta sedež tretji naslednik Slomškov, sedemdesetletni v vrsti lavant. škofov — tudi mož tridesetletnih let kneževskof dr. Andrej Karlin.

Velike spremembe so se izvršile tekom 42 let. Ako bi jih bil kdo takrat napovedal, bi njegovemu prerokovanju nikdo ne bil verjel. Država, ki se je tisti čas smatrala za premo- gočno ter zgrajeno na granit, ki traja leta in stoletja, je razpadla. Z njo se je zrušila na krivici in nasilju zgrajena nadoblast nemškega in madžarskega naroda nad slovanskimi narodi. Politično obličje Evrope se je popolnoma spremenilo. Nekaj pa je ostalo nespremenjeno: katoliška vera in Cerkve in ozka vez med katoliškim ljudstvom in katoliškim duhovništvom.

Ko se je pred 42 leti obhajal petdesetletni mašniški ju- bilej lavantinskega škofa, je to bilo slavlje, ki se ga je udeležilo vse slovensko katoliško ljudstvo. Kot glasilo tega ljudstva je „Slovenski Gospodar“ takrat pozdravil s prisrčnimi besedami škofa-jubilanta ter poudaril, da je njegov jubilej vzbudil po vsej škofiji radost,

„ki sega od Pohorja vrhov tja doli do Savskih ravnin“.

„Slovenski Gospodar“, ki je ostal zvest svojim krščanskim in narodnim načelom iz leta 1888, ko je izhajal v 22. tednju, in iz leta 1867., ko je 16. januarja začel izhajati, pozdravlja v imenu našega katoliškega ljudstva spoštljivo in iskreno se- danjega škofa-jubilanta prevzvišenega gospoda dr. Karlina. Glasilo slovenskega ljudstva si šteje v srečo, da more ugotoviti, da sega radost, ki jo je vzbudila ta petdesetletnica, preko mej stare lavantinske škofije, da sega preko Pohorja vrhov na Ko- roško in preko nekdanje obmejne Mure v našo Slovensko Krajino.

Svojim duhovnikom skazuje že od nekdaj naše ljudstvo spoštovanje. Razlog je v visokem poklicu duhovnika, ki se po besedah sv. Pavla „jemlje izmed ljudi in se postavlja za ljudi v tem, kar se nanaša na Boga“ (Hebr. 5, 1). Njegova naloga je biti posrednik med Bogom in ljudmi, oznanjevali božjo resnico, darovati „dari in daritve za grehe“ (Hebr. 5, 2), deliti zakramente in posredovati milosti ter ljudi voditi na potu zveličanja. „Ker je tudi sam obdan s slabostjo“, se ne vzdiguje nad druge ter jih ne zamerja, marveč „more imeti potrpljenje s tistimi, ki so nevedni in se motijo“ (Hebr. 5, 2). Po svojem poklicu je duhovnik prvi in glavni nosilec duhovne kulture med ljudstvom. Zato je posebej naravno in primerno, da uživa katoliški duhovnik med našim ljudstvom čast in hvalo.

Ako to velja o duhovniku kot takem, velja tem bolj o tistem, ki je v njem polnost duhovništva, o katoliškem škofu. Kot nasledniki apostolov so škofje postavljeni od Sv. Duha, da pod vodstvom rimskega papeža vladajo božjo Cerkve. Ve- liko je njihovo dostojanstvo in teška je odgovornost, ki je z njim združena. V organizmu duhovnega telesa Kristusovega, to je Kristusove Cerkve so škofje vodilni udje. Zato jim ver-

niki skazujejo spoštovanje ter jim sledijo s poslušno vdanostjo. Misli, čuti in delovati s škofom in z njim združenimi du- hovníki: to je znak in dokaz pravega krščanskega mišljenja.

Prevzvišeni naš škof-jubilant zavzema svoje visoko dostoj- anstvo že od leta 1911. Božja previdnost mu je najprej do- ločila kot delokrog vodstvo tržaško-koprake škofije. Težavna je bila ta naloga in trikrat bolj težavna nego v navadnih že itak dovolj težkih razmerah tamošnjih krajev vsled svetovne vojne. V neposrednem obližju so grmeli topovi. Sovražni zrakoplovi so iz svojega naročja sipali smrt in razdejavanja. Škof pa je vztrajal sredi nevarnosti in pomanjkanja ter kot dober pastir ni hotel zapustiti svoje črede.

Po končani vojni so prišle druge neprilike. Narodno so- vrašstvo se ni ohladilo med vročino vojne vihra in nevihte, marveč se je povzdignilo na najvišjo stopnjo. Škof dr. Karlin kot veren sin slovenskega naroda je vsled tega sovraštva moral največ trpeti. Ni si bil v svesti življenja, vendar se ni hotel umakniti pred najhujšimi izbruhi narodne nestrpnosti in so- vrašnosti, marveč je vztrajal na svojem mestu v Trstu. Na- posled ga je Sv. Oče koncem leta 1919 razrešil zveze s tržaško škofijo ter mu je leta 1923 podelil lavantinsko škofijo.

Kot zvest in vnet služabnik Gospodov je škof dr. Karlin vedno skrbno in požrtvovalno vršil težke dolžnosti in naloge svojega visokega poklica ter je v tem oziru svetel vzgled du- hovníkom in vernikom. Glavno znamenilo njegovega delovanja pa je njegova briga in vnema za mladino. Kar je škof Slomšek zapisal v „Drobtinicah“ leta 1848 o kanoniku stolne cerkve v Gorici Valentinu Staniču: „Ljuba mladina je bila jedro njihovega srca“, velja tudi o škofu dr. Karlinu. Celo vrsto let se je pečal z vzgojo mladine: kot kaplan in katehet v letih 1880—1890, kot profesor veronauka na ljubljanski gimnaziji od leta 1892—1900, pozneje kot nadzornik veronauka na učiteljskih in na ljudskih in meščanskih šolah, kot ravnatelj dijaškega semenišča „Alojzijevega“ v Ljubljani in po odhodu iz Treta kot ravnatelj škofjskega gimnazijskega zavoda pri sv. Vidu nad Ljubljano. — Kot lavantinski škof je posvetil ter posvečuje posebno skrb dijaškemu semenišču, ki mu je sve- tovena vojna s težkimi svojimi finančnimi posledicami skoro izpodmaknila gnotne pogoje obstoja. Ta očetovska skrb škofa lavira iz ljubezni njegovega višje-pastirskega srca, ki ne pozna večje bridkosti, nego je pogled na čredo Gospodovo, ki bi ostala brez pastirjev. Odtod ves njegov trud za dijaško semenišče, ki naj bi vzgojevalo mladeniče sposobne in zavzete za duhovniški poklic. Odtod njegova težnja in briga za to, da bi tudi mari- borsko bogoslovje dobilo nove čase in zdravju primernostne prostore. Naj bi škofova vnema in vzgledna požrtvovalnost hrom naše škofije našla razumevanje in posnemanje!

Prezr. g. škof-jubilant! Naše slovensko katoliško ljudstvo bo na dan Vaše zlate sv. maše, v nedeljo 27. julija, združilo svoje zahvalne molitve z Vašo zahvalno pesmijo vsemogočnemu Bogu ter bo dodalo iskreno prošnjo: Bog Vas ohrani še mnogo let! Obilnost božjega blagoslova bodi z Vami in z vso lavant. škofijo!